לא עלתה בידו אלא רגזנותא, ולאדם טוב מטעימים אותו מפרי מעשיו, וכל שאינו לא במקרא ולא במשנה ולא בדרך ארץ דור הנאה ממנו שנאמר ובמושב לצים לא ישב" מושבו=מושב לצים:

הדרן עלך האשה נקנית

האיש "מקדש בו ובשלוחו, "האשה מתקדשת בה ובשלוחה *"האיש מקדש את בתו כשהיא נערה בו ובשלוחו: **גמ'** **השתא** בשלוחו מקדש, בו מבעיא! אמר רב יוסף מצוה בו יותר מבשלוחו כי היא *"דרב ספרא "מדריך רישא **רבא** "מלח שיבוטא, איכא דאמרי בדא איסורא נמי אית בה כדרב יהודה אמר רב דאמר רב יהודה אמר רב "אסור לאדם שיקדש את האשה עד שיראנה שמא יראה בה דבר מגונה *ותתגנה עליו. *ורחמנא אמר "ואהבת לרעך כמך" ורבי אתמר דרב יוסף אסיפא איתמר **האשה מתקדשת בה ובשלוחה** **השתא** בשלוחה מיקדשא, בה מבעיא! אמר רב יוסף "מצוה בה יותר מבשלוחה כי היא *דרב ספרא מדריך רישא **רבא** מלח שיבוטא אבל בהא איסורא ליתי בה כדר"ל *דאמר ר"ל "טב למיתב טן "דו מלמיתב ארמלו": **האיש** מקדש את בתו כשהיא נערה: כשהיא נערה אין, כשהיא קטנה לא מסייע ליה לרב *דאמר רב יהודה אמר רב ואיתימא רבי אלעזר "אסור" לאדם שיקדש את בתו כשהיא קטנה עד שתגדל ותאמר בפלוני אני "שליחות מנלן דתניא "ושלח" מלמד "שהוא עושה שליח, ושלחה "מלמד שהוא עושה שליח, ושלחה "מלמד שהשליח עושה שליח אשכחן בגירושין בקידושין מנלן - וכ"ת דיליף מגירושין מה לגירושין שם שכן ישנן בעל כרחה? אמר קרא "ויצאה והיתה" *מקיש הויה ליציאה: מה יציאה משוי שליח אף הויה נמי משוי שליח, ואלא הא דתנן *"האומר לשלוחו "צא תרום" תורם כדעת בעל הבית, ואם אינו יודע דעת בעל הבית תורם בבינונית- אחד מתמשים

פיחח

לגון ר"ח דתניא שלח מלמד שטושה שליח פירוש ושלחה מביתו אחרון הוה ליה למיכתב ונתן ביד ולמה כתב שלח לומר שטושה שליח הוסיף ה' דכתיב שלחה מלמד שהיא עושה שליח ושלחה הוסיף ו' עוד מלמד שהשליח עושה שליח פירוש לפי מה שמכיר בבעל הבית טיט יפה לו טיט רעה ויש בהרומה שלם מדות לפי שלא נאמר בה שיעור מפורש אלא רמאים דגנך דמשמע כל שהוא ובירושלמי מפרש להו ח"ר לוי ביטנית ח' מן החמשים ונפקא ליה מתרומה מכם דכתיב (במדבר לא) וממחצית בני ישראל תקח אחד אחוז מן החמשים כל מה שאתה אוחז אחוז ח' מחמשים וכמו שמליט תרומת מכם אחד מחמשים אף כל תרומה תורם אחד מחמשים וזו מדה ביטנית ועין רעה אחד מששים ונפקא ליה מקרא דכתיב (יחזקאל מה) ששים האיפה מתומר החטים וששיתם האיפה מתומר השעורים ותומר הוי שלשים סאין ואיפה ג' סאין נמצא ששים האיפה עולה חצי סאה וכשתורם ששים האיפה מתומר נמצא דהויי אחד מששים והויי עין רעה ועין יפה אחד ממ' נפקא ליה נמי מהאי קרא דכתיב ששים האיפה וכתיב נמי בהאי קרא ושמיתם כלומר ושמיתם קלי אחומר חטים ותומר שעורים דבכל חד וחד איכא שתוה דהויי סאה לגבי תומרים ותן ששים האיפה דכתיב בהאי קרא על ושמיתם נמצא דהויי אחד מתרבעים דהויא סאה ותלי לגבי דהויי תומר חטים ותומר שעורים:

פיחח

והראב"ד תירץ דה"מ גדולה אבל קטנה לא. ולדבריו קשיא אמאי עד שתאמר בפלוני אני רוצה בעד שתגדיל סני דגדולה בכל דהו ניחא לה אלא לאו כדפרישנא ש"מ דאפי' גדולה כשאורר ערשה לא ניחא לה:

האיש מקדש. הסתא בשלוחו מקדש בו מיבעיא. ואין שייך לתרץ הכא לא דוקא ור"ל לא זו אף זו דלא שייך לשטויי הכי אלא בשתי בבות "אבל בשתי תיבות לא: **אי** איתמר דרב יוסף אסיפא איתמר. ולכאי לא מוקי אריסא וכגון שמכירה ומשום דהא מנ"ל דלמא מתני' מייירי בין מכירה ובין אין מכירה ואפי' איסורא איכא ומלמא דרב יוסף לא נדע: **אסור** לאדם שיקדש אשה כו'. תנ"ג דקתני האיש מקדש לכתחילה לא נקט ליה אלא לאשמועינן דין קידושין:

כשהיא נערה אין כשהיא קטנה לא. וא"ת ולמה לרבותא נקט נערה וכל שכן קטנה וי"ל דדייק מדקתני כשהיא נערה ולא קתני האיש מקדש את בתו נערה ממנו דוקא נערה אבל לא קטנה מ"מ ר"ל דדייק מדלא קתני במתני' האיש מקדש את בתו סתם כדתנן (כתובות דף מז:) האב זכאי בבתו בקידושיה ולא מפרש נערה כי הכא משמע דהכא דמפרש נערה הוי דוקא ולא קטנה: **אסור** לאדם שיקדש את בתו כשהיא קטנה דאמר לעיל דאיסורא ליכא משום דטב למיתב טן דו ה"מ בגדולה שהיא מתקדשת ע"י עצמה דכיון שנתרצית ליכא למיחש שמא תחזור אבל קטנה שמתקדשת ע"י אביה ליכא למיחש שמא אם היתה גדולה לא היתה מתרצית, ועכשיו שאנו (נ) עוסקים לקדש בטיתיו אפי' קטנה הייט משום שבכל יום ויום הגלות מתגבר עליו ואם יש סיפק ביד אדם עכשיו אתה בתו גדולה שמא לאחר זמן לא יהיה סיפק בידו ותשב בתו עגונה לעולם: **ושלח** ושלחה מלמד שהשליח עושה שליח. פ"ה דהכי ושלחה כתיב בפרשה וא"ת הא איצטריך חד ושלחה למדרש דקטנה ושוטה אינה יכולה להתנדר *דהכי משמע ושלחה מי שמשלחה ואינה מוזרת פרט לזו שמשלחה ואיכא ... וכתב לה ספר כריתות 4) קדשים ... ונתן בידה ושלחה מבתיתו

ב) "ויצאה מביתו והלכה והיתה לאיש

ג) ... ונתן בידה ושלחה מביתו...

תוס' ריש הזקן מבנה: ואין לו פנים: רגזנותא כחש בשורו: סליק פירקא

האיש מקדש: מצוה בו. כל מצוה שמוטלת עליו יעשה בגופו ולא ע"י שליח: מדרך רישא. הוא בעצמו לכבוד שבת היה סרבב ראש הבחמה בארר: שיבוטא. דג: ותתגנה וישנאנה ואם הוא ילך לא יקרשנה: אסיפא דלגבי דידה ליכא איסורא דוראי לאתשנאנו אע"פ שתראה בו דבר מגונה דבכל דהו ניחא לה: כשהיא קטנה לא. כלומר אשטעינן קטנה לא יקדש: אני רוצה. ואע"ג דאמרי' לעיל דבכל דהו ניחא לה ה"מ כשהיא עצמה ערשה אבל כשאורר ערשה לא. ניחא לה:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לא עלתה בידו כגרו אלא כתם בגרו לא: (ב) תוס' ד"ה אסור וכו' עוסקים לקדש: ג"ב ע"ל סוף דף מא:

עין משפט נר מצוה

א א מיי' פ"ג מהל' אישות הלכה יד סמ' עשין מח טוש"ע אה"ע סי' נה סעיף א:

ב ב מיי' וסמג סח טוש"ע אה"ע סימן לו סעיף ז:

ד ד מיי' פ"ל מהלכות שכנים הלכה ו סמג עשין ל טוש"ע ח"מ סי' רנ סעיף א:

ה ה מיי' פ"ג מהלכות אישות הלכה יט סמג סח טוש"ע אה"ע סימן נה סעיף א:

ו ו מיי' וסמג סח טוש"ע אה"ע סי' לו סעיף ח:

ז ז מיי' סח סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סי' לו סעיף ח:

ח ח מיי' פ"ב מהלכות גירושין הלכה א וס"ז סח הלכה ג סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קכ סעיף א וסימן קמ סעיף א:

ט ט מיי' סח הלכה א ד וס"ה סח הלכה א סמג סח טוש"ע אה"ע סימן קמ סעיף ג:

י י מיי' פ"ז מהלכות גירושין הלכה ד סמג סח טוש"ע אה"ע סי' קנא סעיף נא:

יא כ מיי' פ"ד מהל' תרומות הלכה ז:

נושא: אם מקדשים אשה על ידי שליח למה צריך למשנה ללמד שגם הבעל עצמו יכול לקדשה הרי זו פשיטא

נושא: אסור לקדש בתו הקטנה

נושא: (עד מב.) שליחות מנלן: [כתוספתא יבמות קיב:] 1) בגיטין 2) קידושין 3) תרומות 4) קדשים

גליון הש"ס

גמ' מלח שיבוטא. עי' ע"ז דף ל"ט ע"ב ד"ה ל"ל תרי"ס וסימנ': שם אסור לאדם שיקדש אח"כ כאשה עד שיראנה. עי' מהרש"ל מ"ל ס"ל דכ"ב דף מו ע"ב: תוס' ד"ה אלים וכו' אבל בב' פיסות לא. עי' בתר שנע ס"ל דהויות ד"ס על פיסס:

לקמן מד. מבנה: ב' לשונות בגמ'- על מה מקשים הקושיא שבת קיסי (על הרישא- אור- הסיפא) וממילא על מה שייך תשובת ר' יוסף

ר' ספרא/ר"מ

כתובות לג: מהדרין מכי מכי סוטה מ: ב"ק נא. נדה יז: [סמיס מכי]

ר"ק קלי לעיל ז' יבמות קלי כתובות מכי

[לעיל כ: וש"נ]

כתובות מנ: קידושין ס"ד מ"ד בכורות כא: תוספתא תרומות ס"ה [ע"ש]